

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 6. oktober 2023

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 797 (MOF alm. del) stillet den 8. september 2023 efter ønske fra Sascha Faxø (ALT).

Spørgsmål nr. 797

”Vil ministeren redegøre for, hvilke miljømæssige risici og konsekvenser regeringen og/eller de relevante fagministerier ser, hvis der tillades at grave eller støvsuge havbunden efter mineraler eller andre ressourcer i rigsfællesskabets havområder?”

Svar

Jeg har inddraget Miljøstyrelsen i spørgsmål nr. 797 og kan på den baggrund oplyse følgende:

Miljøeffekterne af eventuelle projekter vedr. udnyttelse af naturforekomster på havbunden er meget begrænset belyst. At grave eller ”støvsuge” havbunden for mineraler eller andre ressourcer i rigsfællesskabets havområder vil kræve forudgående tilvejebringelse af viden og konkrete vurderinger af miljøeffekterne af planlagte aktiviteter, afledte effekter samt kumulative effekter.

For nuværende er Miljøstyrelsen bekendt med tre mulige metoder af udnyttelse af havbundens naturforekomster: 1) Opsamling af manganknolde fra havbunden, 2) dybhavsminedrift i og omkring hydrotermiske kilder, hvilket vil svare til åbne minebrud på havbunden og 3) dybhavsminedrift af havbundsoverfladen, hvor man ”høster” havbundsoverfladen og udskiller de metaller, der er heri. Alle tre metoder vil foregå i relation til en skibsoperation på havoverfladen, hvor havbundsmaterialet løftes op til, behandles og afskibes fra. For alle tre metoder er formålet indvinding af malm – enten i form af mangan, mineraler og/eller metaller. Disse ressourcer er imidlertid kun en delmængde af havbunden, og malmen skal derfor separeres fra de øvrige havbundsmaterialer. Separationen vil finde sted i separationsanlæg ombord på skibene tilknyttet aktiviteten. Separationen kan ske kemisk eller mekanisk ved centrifugering. Efter separation vil det overskydende havbundsmateriale blive udledt tilbage til havmiljøet, hvilket vil resultere i spredning af de resterende havbundsmaterialer over et større område.

Dybhavs bunden er hjemsted for mange unikke arter. For eksempel trives muslinger, rejer og kæmpeorme omkring hydrotermiske kilder i dybhavet, mens krabber, koraller, havanemoner og søstjerner lever i væggene på undersøiske bjerge.

Dybhavsminedrift vil resultere i fysisk forstyrrelse af livet i dybhavet og tab af havbund. Havbunden er en integreret del af dybhavets økosystem. Herudover vil minedriftens støj og lys forstyrre arter, der lever i dybhavet. Samlet set tyder det på, at dybhavsminedrift vil kunne påvirke livet på havbunden negativt og ødelægge levesteder på havbunden, f.eks. omkring hydrotermiske kilder samt på undersøiske bjerge og højderygge.

Dybhavet er meget begrænset kortlagt, og forskere ved endnu ikke, hvilken langvarig effekt tab af levesteder og eventuelle ødelagte økosystemer kan have for livet i dybhavet, og hvordan sådanne tab og påvirkninger af havbunden fx på lang sigt vil påvirke havets økosystemer.

Magnus Heunicke

/

Tone Madsen